

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

**Стратегії підвищення інвестиційної привабливості підприємства в
умовах розширення виробництва**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 471 групи
Спеціальності 051 Економіка
Освітньо-професійної програми Економіка
Авдеева Регіна Надарівна

Керівник професор, доктор економічних
наук Мохненко Андрій Сергійович
(наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)
Рецензент директор ПП «Собрі» Соболь
Андрій Миколайович
(посада, П.І.Б.)

Херсон – 2021

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи управління інвестиційною привабливістю підприємства	4
1.1. Сутність інвестиційної діяльності підприємства	4
1.2. Основи інвестиційної привабливості підприємства	8
РОЗДІЛ 2. Аналіз діяльності підприємства в контексті підвищення інвестиційної привабливості	11
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства ...	11
2.2. Оцінка інвестиційної діяльності підприємства	16
2.3. Підвищення інвестиційної діяльності підприємства	20
ВИСНОВКИ	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	25

ВСТУП

Актуальність теми. Інвестиційна привабливість підприємства є однією з головних характеристик, яка обумовлює залучення інвестицій господарюючим суб'єктом. На сучасному етапі розвитку економічної теорії інвестування підприємства, застосовуються різні підходи до визначення інвестиційної привабливості, відповідно мети інвестування підприємства.

Мета дослідження полягає в розробці рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства в умовах розширення виробництва.

Досягнення поставленої в дослідженні мети, реалізується через наступні основні **завдання**:

- вивчення теоретичних основ управління інвестиційною привабливістю підприємства;
- оцінювання інвестиційної привабливості підприємства в сучасних умовах;
- аналіз основних організаційно-економічних показників діяльності підприємства;
- розробка рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси управління інвестиційною привабливістю підприємства.

Предметом дослідження є практичні та теоретичні аспекти пошуку рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність інвестиційної діяльності підприємства

Суттєві економічні зміни, які відбуваються в країні, потребують інтеграцію вітчизняних підприємств до міжнародної системи економічних зв'язків та залучення до вітчизняних підприємств іноземних інвестицій.

Для ефективної роботи будь-якого підприємства вагоме значення має рівень його економічного розвитку. Підприємству необхідно відповідати вимогам споживачів, успішно конкурувати на ринку та вміти адаптуватися до змін зовнішнього економічного середовища, а також вміти не лише пристосуватися до змін, а й випереджати сучасні зміни.

Деякі вітчизняні економісти стверджують, "Розвиток підприємства – це спрямована, закономірна зміна стану підприємства, якому властиві заощадження і зростання значень якості функціонування компанії вище порога безпеки, темпів зростання якості функціонування підприємства не нижче приросту економіки і ринкового оточення" [9, С. 19].

Інші економісти визначають, "Розвиток підприємства, як сукупність інтенсивних та якісних змін економічної природи, які відбуваються на підприємстві внаслідок протиріч у внутрішньому середовищі та впливу факторів зовнішнього середовища" [14, С. 61].

Є економісти, які трактують розвиток підприємства, "Як динамічну систему взаємодіючих передумов та факторів, що формують вектор кількісних і якісних змін функціонування підприємства, які спрямовані на досягнення пріоритетів" [9, С. 31].

Існує наступна точка зору, "Розвиток підприємства – це сукупність

кількісних та якісних змін у діяльності підприємства, що приводять до покращення його стану шляхом адаптації до зовнішнього середовища та внутрішньої інтеграції, яка сприяє підвищенню здатності підприємства протидіяти негативним впливам зовнішнього середовища" [1, С. 11].

А також пропонується розглядати розвиток виробничого підприємства, "Як процес, що не припиняється в часі та відбувається з використанням як якісних, так кількісних змін задля переходу різних підсистем на якісно новий рівень через адаптацію до факторів внутрішнього і зовнішнього середовища з ціллю досягнення найефективнішого стану підприємства" [20, С. 34].

Загалом, розвиток підприємства є постійним процесом, який потребує фінансових ресурсів як залучених, так і власних. Тому питання інвестиційної привабливості, як інструменту розвитку підприємства набувають першочергового значення та потребують ґрунтовних досліджень.

"Інвестиції – невід'ємна частина будь-якої економічної системи. Вони несуть відповідальність за підтримку економіки в цілому, не лише на певному досягнутому рівні, а й використовуються для сприяння позитивним змінам, допомагають розширювати господарські зв'язки та сприяють збільшенню робочих місць тощо" [16, С. 71].

У сучасній економічній літературі інвестиції, через виділення окремих елементів цієї складної економічної категорії, розглядаються в кількох варіантах, які можна умовно поділити на чотири напрями трактування:

1. Ресурсний підхід. "Інвестиції розглядаються, як ресурси які спрямовані на розширення та відтворення основного та оборотного капіталу, або отримання якихось інших ефектів" [9, С. 71].

Таке твердження підтримують наступні вітчизняні вчені, як: Ю.Корчагін, І.Бланк, Л.Борщ та ін.

2. Витратний підхід. "Напряма розглядає інвестиції, як витрати або

як видатки" [14, С. 22].

Цього твердження дотримуються такі вітчизняні та закордонні вчені як, В.Шевчук, Ю.Чучман, П.Рогожин, К.Макконнел, С.Брю.

3. Третій підхід. "Інвестиції – це господарські операції, які передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів та/або інших фінансових інструментів" [20, С. 66].

4. Четвертий підхід. "Фінансові інвестиції розглядаються, як активи, що утримаються підприємством з метою збільшення прибутку, зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора" [1, С. 76].

Всі ці чотири різні підходи взаємопов'язані між собою та обґрунтовують сутність інвестицій в динамічній економічній трансформації.

Згідно Закону України Про інвестиційну діяльність, "Інвестиціями – є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціально-економічний ефект" [1, С. 20].

Розглянемо детальні класифікацію інвестиційної діяльності, яка включає п'ять основних ознак:

1. За об'єктами вкладення грошових коштів –реальні та фінансові інвестиції. "Реальні інвестиції – це вкладення коштів на придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомості, а також вкладення коштів у нематеріальні активи, які підлягають амортизації. Фінансові інвестиції є вкладеннями коштів у фінансові інструменти" [14, С. 3];

2. За характером участі в інвестуванні підприємства – непрямі та прямі інвестиції. "Безпосередньо у виробничі фонди з ціллю отримання доходу та участі в управлінні виробництвом здійснюються прямі інвестиції. Вони, як правило, знаходяться в підпорядкуванні досвідчених інвесторів, які здатні на висококваліфікованому рівні оцінити ризики вкладення та очікуваний прибутоквід інвестицій. Непрямі чи портфельні

інвестиції найчастіше здійснюються пасивними інвесторами, які мають на меті отримати невелику частину компанії та відповідно невеликий, проте стабільний прибуток. Таке інвестування здійснюється через посередників, так як не всі інвестори мають достатню кваліфікацію для правильного і ефективного вибору об'єктів інвестування та подальшого управління ними" [14, С. 3];

3. За періодом інвестування підприємства – довгострокові, середньострокові та короткострокові інвестиції у підприємство. "Вкладення капіталу на період не більше одного року є короткостроковими, а до трьох років та більше трьох називають середньостроковими і довгостроковими відповідно. Взагалі, інвестиції є довгостроковим вкладенням коштів, але, через несприятливі умови інвестиційного клімату, високих темпів інфляції, інвестори вкладають свої кошти зазвичай в короткострокові та середньострокові інвестиції" [14, С. 4];

4. За формами власності інвестиційних ресурсів – іноземні, державні, спільні та приватні вкладення. "Вкладення коштів підприємствами недержавної форми власності і громадянами відносять до приватних інвестицій. Державні інвестиції – це вкладення коштів центральними і місцевими органами влади за рахунок бюджетних та позикових коштів, а також державними органами за рахунок власних і позикових коштів. Іноземні інвестиції здійснюються іноземними громадянами і державами. Під спільними інвестиціями розуміють вкладення коштів, яке здійснюється суб'єктами даної країни й іноземних держав" [14, С. 4];

5. За регіональною ознакою виділяються інвестиції за кордоном та усередині країни. "Інвестиції усередині країни – це вкладення коштів у територіальних границях даної країни. Під інвестиціями за кордоном розуміється вкладення коштів в об'єкти, що розміщені за межами територіальних границь даної країни" [14, С. 5].

Здійснення інвестиційної діяльності є однією з головних умов реалізації стратегічних завдань ефективної діяльності та розвитку підприємства.

У забезпеченні ефективності фінансової діяльності підприємства інвестиції виконують наступну роль:

- механізм реалізації стратегічних цілей економічного розвитку;
- джерело формування виробничого потенціалу підприємства;
- чинник формування довгострокової структури капіталу;
- механізм оптимізації структури активів;
- інструмент реалізації інноваційної політики;
- умова забезпечення зростання ринкової вартості підприємства.

До основних особливостей сучасної інвестиційної діяльності виробничого підприємства належать наступні:

1. "Інвестиційна діяльність підприємства є основною формою забезпечення зростання його операційної діяльності та має підлеглий характер щодо її цілей та завдань. Інвестиційна діяльність сприяє зростанню операційного прибутку за двома напрямками: зростання операційних доходів за рахунок збільшення обсягів виробничо-збутової діяльності (наприклад, будівництво нових філіалів, організація нових виробництв); зниження питомих операційних витрат (оновлення морально застарілих основних засобів тощо)" [9, С. 4].

2. "Обсяги інвестиційної діяльності підприємства характеризуються нерівномірністю за окремими періодами. Це пояснюється рядом умов, зокрема, необхідністю попереднього накопичення фінансових ресурсів, щоб розпочати реалізацію проектів, використанням сприятливих зовнішніх умов здійснення інвестиційної діяльності тощо" [9, С. 5].

3. "Форми та методи інвестиційної діяльності в меншій мірі залежать від галузевих особливостей підприємства, ніж виробнича діяльність. Це визначається тим, що інвестиційна діяльність

підприємства здійснюється в тісному зв'язку з фінансовим ринком, галузева сегментація якого практично відсутня, тоді як виробнича діяльність здійснюється у рамках галузевих сегментів товарного ринку та має чітко виражені галузеві особливості" [9, С. 5].

5. "Інвестиційна діяльність формує самостійний вид грошових потоків підприємства, що відрізняються в окремі періоди за своєю спрямованістю" [9, С. 5].

6. "Інвестиційній діяльності підприємства притаманні специфічні види ризиків, які об'єднуються поняттям «інвестиційний ризик». Ще при вкладенні інвестиційних ресурсів у виробництво, на стадії окупності витрат, рух інвестицій здійснюється у вигляді індивідуального кругообігу виробничих фондів. У ході цього кругообігу створюється готовий продукт, який втілює у собі приріст капітальної вартості, в результаті реалізації якого утворюється дохід" [9, С. 6].

1.2. Основи інвестиційної привабливості підприємства

Поняття інвестиційної привабливості виробничого підприємства необхідно розглядати, як систему різних засобів, можливостей, об'єктивних ознак, які зумовлюють, у своїй сукупності, потенційний платоспроможний попит підприємства на інвестиції у певній галузі, країні, регіоні, на виробничому підприємстві.

На вітчизняних економістів, – "Інвестиційна привабливість підприємства є характеристикою переваг та недоліків підприємства з використанням системи показників рентабельності, фінансової стійкості, платоспроможності, оборотності капіталу та активів, а також рівня віддачі акціонерного капіталу, балансової вартості однієї акції підприємства" [20, С. 5].

Інші економісти вважають, що – "Інвестиційна привабливість підприємства – це узагальнена характеристика переваг та недоліків

об'єкта інвестування" [9, С. 15].

Також деякі вчені стверджують, що – "Інвестиційна привабливість підприємства – такий стан організації, за якого в потенційного власника капіталу (інвестора, кредитора, лізингодавця) виникає бажання піти на певний ризик і забезпечити притік інвестицій" [1, С. 6].

Існують також економісти, які розглядають наступне визначення, як – "Інвестиційна привабливість підприємства – економічна категорія, яка характеризується ефективністю використання майна підприємства, його платоспроможністю, фінансовою стійкістю, спроможністю підприємства до саморозвитку на базі підвищення доходності капіталу, техніко-економічного рівня виробництва, якості та конкурентоспроможності продукції" [11, С. 10].

Для потенційного інвестора важливо, щоб висока привабливість підприємства забезпечувалась на всіх етапах прийняття управлінських інвестиційних рішень. Факторами, які безпосередньо впливають на це, є наступні:

- соціально-економічні: загальний розвиток галузей економіки, рівень інфляції, розвиток фінансово-кредитної системи, функціонування фондового ринку;
- політичні: нормативно-правова база в галузі інвестування існуюча політична ситуація в країні.

До факторів територіальної дії на інвестиції відносяться наступні: дії місцевих органів влади у сфері інвестиційної-інноваційної політики регіону, привабливість регіонального ринку для закордонних інвесторів, стан дорожньо-транспортної інфраструктури, галузева структура економіки регіону, наявність фінансових ресурсів, розвиток комерційної інфраструктури.

До внутрішніх факторів, які впливають на інвестиції відносять: недостатність власних грошових засобів, суттєву вартість організації міжнародної діяльності, залучення позикових ресурсів через нестачу

власних грошових засобів, низьку платоспроможність підприємств, недооцінку проекту, значні економічні ризики.

До зовнішніх факторів, які впливають на інвестиції відносять: слабка фінансова підтримка з боку держави, постійні зміни в законодавстві, відсутність стимулів з боку влади для підприємств, які орієнтовані на експорті операції.

Найсуттєвіший вплив на становлення рівня інвестиційної привабливості підприємства мають:

- зростання ефективності використання оборотних коштів підприємства;

- підвищення ефективності використання основних фондів на підприємстві;

- вдосконалення управління прибутком підприємства;

- підвищення ефективності управління цінами та ціноутворенням на продукцію підприємства;

- зростання ефективності діяльності виробничого підприємства за рахунок впровадження нового екологічно безпечного обладнання;

- запровадження сучасних маркетингових заходів та управління якістю;

- налагодження діяльності та якості внутрішнього аудиту підприємства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

ТОВ "Вега" – це великий агрохолдинг, що займається вирощуванням сільськогосподарських культур (ячмінь, пшениця, кукурудза, соняшник, соя) близько на 100 тис га землі; має шість власних елеваторів у різних областях країни сумарною потужністю понад 250 тис. тонн одночасного зберігання. Також підприємство проводить закупівлю олійних та зернових культур.

Важливим напрямом виробничого підприємства є молочне тваринництво, яке також забезпечує й соціальних розвиток в країні у вигляді робочих місць, якісну власну продукцію для споживачів, та прибутковість виробничому підприємству.

Підприємство має близько 5000 голів великої рогатої худоби, з яких близько 2500 голів це дійне стадо. Підприємство виробляє молоко яке, відноситься до категорій вищого класу і екстра, що свідчить про дуже високу якість продукції.

Розглянемо основні показники діяльності виробничого підприємства, що дозволить отримати інформацію щодо організаційно-економічної характеристики підприємства.

Аналіз основних показників економічної діяльності виробничого підприємства проводились на основі інформації з публічної бухгалтерської звітності, а саме: Форма №1 "Баланс підприємства" та Форма №2 "Звіт про фінансові результати" та ін. Аналіз організаційно-економічних показників виробничого підприємства представлено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Аналіз організаційно-економічних показників діяльності підприємства

№ п/п	Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	± Δ, абсолютне відхилення показників		Відносне відхилення показників, %	
					2017 / 2016	2018 / 2017	2017 / 2016	2018 / 2017
1	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	526 179	562 706	598 216	36 527	35 510	6,94	6,31
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	449 651	512 139	471 469	62 488	-40 670	13,90	-7,94
3	Валовий прибуток (збиток)	76 528	50 567	51 558	-25 961	991	-33,92	1,96
4	Фінансовий результат до оподаткування (прибуток/збиток)	32 821	6 539	13 825	-26 282	7 286	-80,08	111,42
5	Чистий прибуток (збиток)	26 913	6 585	13 825	-20 328	7 240	-75,53	109,95

Як бачимо з табл. 2.1, чистий дохід виробничого підприємства зріс майже у 2 рази в останні роки. Собівартість продукції підприємства значно зросла у 2017 році, але зменшилася у 2018 році. Прибуток виробничого підприємства постійно зростав за останні роки. Наведені розрахунки вказують на те, що собівартість продукції зменшується, а також збільшується чистий прибуток виробничого підприємства, що є дуже позитивною тенденцією.

Розглянемо більш детально зміни організаційно-економічних показників господарської діяльності підприємства. Виручка від реалізації продукції підприємства протягом останніх років має

тенденцію до зростання. У 2017 р. вона збільшилась на 6,94% (35 527 тис. грн.) у порівнянні з минулим роком, а у 2018 році на 6,31% (35 510 тис. грн.), ніж у 2017 р.

Собівартість реалізованої продукції підприємства у 2017 р. у порівнянні з 2016 р. збільшилась на 13,9% (62 488 тис. грн.), а у 2018 році зменшилась на 7,94% (40 670 тис. грн.).

Розрахуємо валовий прибуток підприємства, як різницю між виручкою від реалізації та собівартістю реалізованої продукції. Як бачимо, у 2018 році валовий прибуток виробничого підприємства зріс майже у півтори рази у порівнянні з попередніми роками.

Зауважимо, що в той час як чистий прибуток підприємства має тенденцію до збільшення, собівартість у 2018 р. доволі помітно знизилася в порівнянні з останніми роками. Це свідчить про збільшення ефективності роботи виробничого підприємства.

Наведемо динаміку руху кадрів виробничого підприємства за 2016-2018 роки (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Характеристика руху кадрів на підприємстві

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	+/-, абсолютне відхилення		% , відносне відхилення	
				2017 / 2016	2018 / 2017	2017 / 2016	2018 / 2017
Прийнято працівників, люд.	88	266	116	178	-150	3,02	0,44
Вибуло працівників, люд.	11	65	43	54	-22	5,91	0,66
Загальна чисельність персоналу, люд.	2577	2778	2851	201	73	1,08	1,03

Як бачимо з табл. 2.2, за розглянутий період загальна чисельність працівників підприємства має тенденцію до зростання. Порівнявши цей показник з динамікою виручки від реалізації, відслідковується тенденція,

що виробниче підприємство стрімко розвивається, та збільшує при цьому кількість персоналу підприємства та нарощуючи власне виробництво.

Для ефективного управління персоналом підприємства, важливим етапом є не лише визначення чисельності працівників підприємства за окремими категоріями праці, а й вивчення співвідношення між ними. Це дає змогу не лише виявити вплив персоналу підприємства на кінцеві результати діяльності виробничого підприємства, а й встановити певну тенденції та залежність. Аналіз кадрового складу підприємства представлено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Кадровий склад підприємства

Категорії персоналу	2016 рік		2017 рік		2018 рік		Відхилення 2018 / 2017	
	Чол.	%	Чол.	%	Чол.	%	Чол.	%
Адміністративно-управлінський персонал	394	15,29	416	14,97	418	14,66	2	100,48
Виробничий персонал	2051	79,59	2208	79,48	2278	79,90	70	103,17
Допоміжний персонал	132	5,12	154	5,54	155	5,44	1	100,65
Разом	2577	100	2778	100	2851	100	–	–

Провівши аналіз кадрового складу за категоріями за останні роки, можна стверджувати, що управлінський персонал підприємства складає менше п'ятої частини від усього персоналу виробничого підприємства. Виробничий персонал підприємства складає найбільшу частку. Загалом, всі категорії персоналу підприємства зазнали збільшення кількості працівників.

Проведемо аналіз динаміки основних показників діяльності виробничого підприємства. Обсяги виручки підприємства, отримані від реалізації наведено у табл. 2.4.

Аналіз виручки від реалізації продукції підприємства

Показник	Рік		
	2016	2017	2018
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	526 179	562 706	598 216
Виручка від продукції, реалізованої на зовнішніх ринках	254 408	296 434	357 255
Виручка від продукції, реалізованої на внутрішньому ринку	271 771	266 272	240 961
Частка виручки від експорту в загальному обсязі, %	48,35	52,68	59,72

Як бачимо з розрахунків, частка експортованої продукції має тенденцію зростати протягом останніх років. Так, у 2016 році підприємством було експортовано 48,35% від загальної кількості виробленої продукції, у 2017 – 51,65%, а у 2018 – 59,72%.

Станом на 2017 рік результати підприємства по основних культурах були наступними: яра пшениця – 6,7 т/га; озима пшениця – 7,7 т/га; соняшник – 3,2 т/га; по центральному і північному регіонах 9 т/га в сухому заліку; кукурудза – по південному регіону 7,5 т/га; соя – 2,8 т/га.

Провівши численні розрахунки, можливо зазначити, що всі ці фактори виробництва взаємопов'язані та дуже пов'язані із різними зовнішніми факторами, що впливають на врожайність. Серед зовнішніх факторів виробництва можна виділити вплив вологості, температури та дію світла.

Виробничому підприємству слід і надалі покращувати ефективність власного виробництва, звернувши особливу увагу на значне підвищення врожайності, не дивлячись на те, що в цілому виробниче підприємство випереджає своїх найближчих конкурентів за цимже параметром.

2.2. Оцінка інвестиційної діяльності підприємства

Розвиток виробничого підприємства неможливий без фінансових інвестицій. Залучення інвестицій напряду пов'язане з інвестиційною привабливістю підприємства. Оцінка інвестиційної привабливості потенційного виробничого об'єкта інвестування – є головним кроком під час прийняття управлінського інвестиційного рішення. При цьому, можливість залучення фінансових інвестицій залежить від врахування і розуміння виробничим підприємством преференцій партнерів та оцінити їх інвестиційну привабливість та від можливості побачити об'єкт фінансового інвестування з позиції будь-якого інвестора.

Підприємство зацікавлене в підвищенні рівня фінансової інвестиційної привабливості, оскільки кожне підприємство прагне розвивати своє виробництво, підвищувати свою конкурентоспроможність, освоювати нові ринки.

"Оцінка інвестиційної привабливості – це сполучна ланка між етапом аналізу та етапом прийняття рішень про вкладання коштів. Основною її метою є синтез узагальнюючих висновків, щодо діяльності підприємств. Для надання можливості прийняття управлінського рішення кінцева оцінка повинна базуватись на інтегральному (узагальнюючому) показнику" [6, С. 16].

Існує велика кількість різноманітних методик розрахунку узагальнюючих показників, які відрізняються якісним і кількісним складом коефіцієнтів, на основі яких вони розраховуються, та їх загальною вагою. Проте є певні нові вимоги, яким ці показники повинні обов'язково відповідати:

- збирати та узагальнювати дані з різних джерел економічної інформації;
- при розрахунках опиратися на таку систему економічних показників, яка відбиває та узагальнює результати виробничої діяльності

підприємства;

- проводити розрахунки на основі порівняння значень економічних показників із певною базою порівняння;

- синтезувати результати якісного та кількісного аналізу результатів діяльності підприємства, пропонувати чіткі рекомендації щодо негативного та позитивного рішення стосовно вкладання грошових коштів.

Інвестиційна привабливість виробничого підприємства є його інтегральною характеристикою як об'єкта майбутнього фінансового інвестування з позиції перспектив його економічного розвитку, а також значення наступних неформалізованих економічних показників діяльності, як: статус власності, економіко-географічне положення, інтелектуальний капітал підприємства, галузева приналежність, положення на ринку, лояльність клієнтів, конкурентоспроможність підприємства, фінансову стійкість підприємства, оборотність капіталу, структуру активів і капіталу, прибутковість (рентабельність) діяльності, платоспроможність і ліквідність.

Головним джерелом економічної інформації для визначення інвестиційної привабливості підприємства є публічна бухгалтерська звітність виробничого підприємства за останні роки:

- звіт про дебіторську чи кредиторську заборгованість;
- бухгалтерський баланс (річний або квартальний);
- звіт про фінансово-майновий стан;
- звіт про фінансові результати діяльності підприємства;
- примітки до річної фінансової звітності та ін.

Оцінка фінансового стану виробничого підприємства, складається з наступних етапів:

- аналіз майнового стану виробничого підприємства та його динаміка за останні роки, який наведено в табл. 2.5;
- аналіз фінансового стану виробничого підприємства та його

динаміка, який включає:

- аналіз рентабельності;
- аналіз платоспроможності (фінансової стійкості);
- оцінку ліквідності.

Таблиця 2.5

Аналіз майнового стану підприємства

№	Показник	Нормативне значення	Рік		
			2016	2017	2018
1.	Коефіцієнт зносу	зменшення	0,39	0,44	0,26
2.	Коефіцієнт придатності	збільшення	0,61	0,56	0,74
3.	Коефіцієнт оновлення	збільшення	-	-	48,02
4.	Коефіцієнт вибуття	зменшення	-	-	0,02

Провівши аналіз показників ефективності використання основних фондів підприємства бачимо, що більша кількість економічних показників відповідає нормативам, підприємство має позитивну тенденцію у 2018 року.

Позитивним на підприємстві є те, що коефіцієнт оновлення основних засобів більший за коефіцієнт вибуття, що свідчить про інтенсивність уведення в роботу нових основних фондів підприємства, тому і коефіцієнт приросту основних фондів підприємства має очікуваний результат.

Після проведення економічного аналізу стану фінансово-господарської діяльності виробничого підприємства розглянемо його фінансовий стан за допомогою розрахунків різноманітних фінансових коефіцієнтів. Показники фінансового стану підприємства наведені у табл. 2.6.

Показники фінансового стану

Показники	Рік		
	2016	2017	2018
Показники ліквідності			
Поточна ліквідність	118,7%	101,0%	102,8%
Абсолютна ліквідність	14,8%	10,2%	0,5%
Показники фінансової стійкості			
Коефіцієнт автономії	-0,3%	1,2%	2,8%
Показники прибутковості			
Рентабельність активів	-0,3%	1,6%	2,2%
Чиста маржа	-0,4%	2,0%	5,1%

Проведений аналіз свідчить, що підприємство здатне погашати власні поточні зобов'язання підприємства строком до 1 року за рахунок власних оборотних активів підприємства, тому що, поточна ліквідність підприємства більша за 100%, що є рекомендованим значенням.

Коефіцієнт автономії виробничого підприємства має низький рівень. Чим вищий цей економічний коефіцієнт, тим більш виробниче підприємство є фінансово-економічно незалежним від різних зовнішніх кредиторів.

Підвищення інвестиційної привабливості як кожного виробничого підприємства, так і всієї вітчизняної системи є запорукою економічного росту країни.

Варто проаналізувати всі фактори, які впливають на інвестиційну привабливість підприємства, виокремити самі важливі та, обравши інвестиційну стратегію, провадити доцільну інвестиційну політику в контексті підвищення привабливості підприємств для внутрішніх і зовнішніх інвесторів.

2.3. Підвищення інвестиційної діяльності підприємства

Розрахунок рівня власної інвестиційної привабливості підприємства – це не кінцева мета для суб'єкта господарювання, який прагне отримати фінансові інвестиції. Необхідна розробка та реалізація економічних заходів з підвищення інвестиційної привабливості, які спрямовані на залучення нових фінансових інвесторів та на покращення існуючих умов інвестування. Якщо виробниче підприємство має в наявності кращі перспективи економічного розвитку в майбутньому, то інвестори не тільки будуть вкладати грошові кошти, але й робити це на найвигідніших умовах для виробничого підприємства.

Інвестиційну привабливість виробничого підприємства формує сукупність економічних показників. Для збільшення рівня будь-якого показника варто здійснити економічне дослідження резервів та факторів його формування.

Фактори підвищення інвестиційної привабливості підприємства є тими силами, під впливом яких змінюється рівень інвестиційної привабливості виробничого підприємства. Резерви зростання інвестиційної привабливості підприємства – це не використані фінансові можливості підвищення інвестиційної привабливості виробничого підприємства.

Підвищення інвестиційної привабливості підприємства потрібно здійснювати поетапно:

- перший етап включає в себе економічну оцінку фактичного рівня інвестиційної привабливості потенційного виробничого підприємства чи галузі;

- на другому етапі відбувається обґрунтування переліку резервів та факторів росту інвестиційної привабливості підприємства в конкретних умовах господарювання та відповідно до сфери фінансової діяльності підприємства;

– третій етап полягає в економічній оцінці ваги окремих конкретних факторів та показників підвищення інвестиційної привабливості підприємства чи регіону;

– четвертий етап пов'язаний з формуванням конкретного набору економічних заходів із підвищення інвестиційної привабливості підприємства;

– п'ятий етап включає аналіз інвестиційної привабливості виробничого підприємства після врахування впливу окремих економічних факторів.

Серед діючих резервів і факторів підвищення інвестиційної привабливості підприємства виділено чотири групи: фінансово-економічні фактори, які мають прямий вплив на рівень привабливості виробничого підприємства, та три групи факторів непрямого впливу: екологічні, інформаційні та соціальні.

До фінансово-економічних резервів та факторів підвищення інвестиційної привабливості виробничого підприємства відносять наступні:

1. Підвищення ефективності використання основних фондів на виробничому підприємстві;
2. Ріст ефективності використання оборотних коштів;
3. Підвищення ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства
4. Удосконалення управління прибутком підприємства;
5. Запровадження маркетингових заходів;
6. Підвищення ефективності управління ціноутворенням на продукцію підприємства;
7. Управління якістю.

Пропонується наступна інтегральна оцінка інвестиційної привабливості виробничого підприємства, яка складатиметься з середньозваженої оцінки таких трьох показників:

- привабливість регіону, країни чи галузі, де функціонує виробниче підприємство;
- показники фінансового стану підприємства;
- рівень значущості інвестиційного проекту.

Аналіз теперішнього стану інвестиційної привабливості підприємства за допомогою такої оцінки визначив, що вона наразі складає близько 36%. Проте, в цьому аналізі відсутня складова рівня значущості інвестиційного проекту, що в свою чергу, може суттєво вплинути на її підвищення.

При пошуку фінансових джерел фінансування виробниче підприємство стикається з низкою проблем, які слід обов'язково вирішувати.

Можна виділити такі основні причини недостатньої інвестиційної привабливості підприємства:

- нестабільність політичної ситуації в країні;
- достатньо високий рівень податків та зборів;
- недостатньо нерозвинені фондовий та страховий ринки;
- відсутні сучасні інформаційні системи зв'язку;
- недостатність висвітлення інформації про емітентів;
- наявні проблем у корпоративному секторі;
- активний тіньовий бізнес;
- зростання монополізації ринків та рівня інфляції.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумки дослідження, можна зробити наступні практичні висновки:

1. Інвестиції є основою для регулярного розширення та оновлення виробничого капіталу підприємства. Вони прискорюють розвиток науково-технічного прогресу, поліпшують якість виробленої продукції та збалансовано розвивають усі галузі вітчизняної економіки, оскільки відіграють головну роль не лише для виробничого підприємства, а і для нашої країни в цілому. Підготовка та запуск нових видів виробничої продукції, покращення якості продукції, використання нових сучасних матеріалів, енергозбереження та ресурсозбереження неможливі без нових інвестицій.

2. Провівши аналіз організаційно-економічних показників фінансової діяльності виробничого підприємства можна зробити висновок, що чистий прибуток виробничого підприємства помітно зростав за останні роки. У той час, як собівартість виробленої власної продукції зменшилася у порівнянні з попереднім роком, що вказує на підвищення ефективності роботи виробничого підприємства.

3. Запропонована нова інтегральна оцінка інвестиційної привабливості виробничого підприємства, яка складається з середньозваженої оцінки трьох економічних показників: привабливість країни, регіону, галузі, де працює підприємство, показники фінансового стану підприємства та рівень значущості інвестиційного проекту. Визначено, що головний вплив у підвищенні інвестиційної привабливості виробничого підприємства несе рівень значущості проекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз. К.: КНЕУ, 2006. 292с.
2. Бельтюков Є.А. Комплексна оцінка інвестиційного забезпечення промислових підприємств. Одеса: Інтерпрінт, 2013. 204с.
3. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент. К.: Ельга, 2008. 722с.
4. Гаркавенко С.С. Маркетинг. К.: Лібра, 1998. 384с.
5. Горіна Г.О. Діалектика поняття "розвиток підприємства". Причорноморські економічні студії. 2016. №8. С.123-127.
6. Грінченко О.В. Чинники ефективного розвитку підприємств плодоовочевого комплексу. Молодий вчений. 2017. № 6. С.406-410.
7. Данильченко В.О. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на ефективність фінансово-економічної діяльності підприємств гуртової торгівлі. Актуальні проблеми економіки. 2012. № 1(127). С. 133-143.
8. Дунда С.П. Теоретичні підходи до визначення поняття «розвиток підприємства». Проблеми підвищення інфраструктури. 2011. №32. С.70-75.
9. Жилінська Л.О. Теоретичні аспекти щодо управління розвитком підприємства. Управління економікою: теорія та практика. 2014. № 20 С.94-106.
10. Задольский А. Оцінка ефективності діяльності підприємства. Економіка України. К., 2003. №19. С. 79-81.
11. Кифяк В. Теоретичні основи визначення категорії «розвиток підприємства». Економічний аналіз. Тернопіль, 2011. Вип. 8. С. 190-194.
12. Кундеус О. М. Інвестиційне забезпечення діяльності підприємств на інноваційній основі. Інноваційна економіка. 2007. №4. С.148-155.
13. Новіков О.Є. Систематизація наукових поглядів щодо визначення сутності терміна «зовнішньоекономічна діяльність». Вісник

Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2014. № 2 (2). С. 183-186.

14. Носова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства. Стратегічні пріоритети. 2007. № 1 (12). С. 120-126.

15. Мохненко А.С. Аналіз ефективності функціонування підприємств продовольчої сфери / А.С. Мохненко, О.М. Федорчук, О.І. Протосвіцька // Обліково-аналітичне забезпечення й оподаткування розвитку суб'єктів агробізнесу та сільських територій: колективна монографія; за ред. Л.О. Мармуль. – Херсон: Айлант, 2019. – С. 223-235.

16. Мохненко А.С. Економічна сутність конкуренції і конкурентоспроможності / А.С. Мохненко // Таврійський науковий вісник. – Херсон, 2010. – № 68. – С. 165-171.

17. Мохненко А.С. Інвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємств / А.С. Мохненко, О.М. Федорчук, О.І. Протосвіцька // Розвиток підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища: управління, реалізація та перспективи: колективна монографія; за ред. Шарко М.В. – Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2019. – С. 227-243.

18. Мохненко А.С. Оцінка конкурентоспроможності підприємств агропромислового сектору економіки / А.С. Мохненко // Сучасний стан та пріоритети розвитку системи обліку, оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів господарювання агропромислового сектору економіки: монографія; за ред. Л.О. Мармуль. – Херсон: Айлант, 2018. – С. 158-167.

19. Мохненко А.С. Підвищення економічної ефективності підприємств в умовах євроінтеграційних процесів / А.С. Мохненко // Теорія, методологія і практика обліку, оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів агробізнесу та сільських територій: нові реалії та перспективи в умовах інтеграційних процесів: колективна монографія; за ред. Л.О. Мармуль. – Херсон: Айлант, 2020. –

C. 187-200.

20. Мохненко А.С. Стратегія розвитку регіонального газотранспортного підприємства / А.С. Мохненко, К.В. Мельникова, О.М. Федорчук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". – Херсон, 2018. – № 32. – С. 91-94.

21. Мохненко А.С. Управління конкурентоспроможністю підприємства на основі застосування системного підходу / А.С. Мохненко, О.М. Федорчук, О.І. Протосвіцька / Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту – Черкаси, 2018. – № 2 (25). – С. 13-25.

22. Мохненко А.С. Формування системи забезпечення зовнішньоекономічної діяльності газотранспортного підприємства / А.С. Мохненко // Структурна модернізація економіки: прогностичні сценарії та перспективи розвитку регіону: монографія; за ред. проф. Шарко М.В. – Херсон: ПП "Вишемирський", 2018. – С. 276-284.

23. Mokhnenko A. Software economy as a vector of management of innovative infrastructure of the region / A. Mokhnenko, O. Fedorchuk, K. Melnikova // Вісник Хмельницького національного університету. Серія "Економічні науки". – Хмельницький, 2019. – № 5. – С. 7-10.

24. Mokhnenko A. Concept of sustainable development of the food sector enterprises in the competitive environment / A. Mokhnenko, O. Fedorchuk, O. Protosivitska // Development of the innovative environmental and economic system in Ukraine: monograph; edited by Khudolei V., Ponomarenko T. – Prague: OKTAN PRINT s.r.o., 2019. – С. 123-141.

25. Mokhnenko A. Integration of the supply chain management and development of the marketing system / I.Perevozova, L.Horal, A.Mokhnenko, N.Hrechanyk, A.Ustenko, O.Malyuka, L.Mykhailyshyn // International Journal of Supply Chain Management. – 2020. – № 9. – Issue 3. – P. 496-507.

26. Mokhnenko A. Mathematical-Logistic Model of Integrated Production Structure of Food Production / A.Mokhnenko, V.Babenko, O.Naumov, I.Perevozova, O.Fedorchuk // CEUR Workshop Proceedings, 2020, Volume 2732, P. 446-454.

27. Пащенко О.П. Стратегічне управління розвитком підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2011. № 2. С. 99-103.

28. Пересада А. Інвестиційне кредитування. КНЕУ, 2002. 272с.

29. Шкурупій О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.

30. Янків М.Д. Організаційно-економічні механізми розвитку і функціонування АПК України. Львів.: Коопосвіта. 2010. 448с.

31. Ярошенко С.П. Інвестиційна привабливість компанії в умовах реорганізації. Вісник Української академії банківської справи. 2002. №2. С.71-76.